

OPEN MONUMENTEN DAG

Open Monumentendag 2021 plaatste Bodegem in de kijker

Na een jaar corona-onderbreking werd op zondag 12 september 2021 de traditionele Open Monumentendag opnieuw georganiseerd. Dit jaar stond Bodegem in de spotlight. Voor deze gelegenheid lieten zowel heemkring Bodeghave als BKW en Familiekunde zich voor de Open Monumentenkar spannen. Samen met de gemeente Dilbeek en de stralende najaarszon maakten zij er een onvergetelijke gebeurtenis van. Meer dan 200 deelnemers namen deel aan de gegidste wandeling. Zeker 150 deelnemers deden het parcours op eigen ritme. Wel 80 kinderen namen deel aan het parcours 'De Beugemse schelm'. Grof gerekend kunnen we concluderen dat we in het totaal een 600-tal deelnemers hebben gehad voor Open Monumentendag in Sint-Martens-Bodegem. Wil je nog wat nagenieten van het evenement of heb je het gemist? Scroll dan verder doorheen deze presentatie!

Het bestuur van Heemkring Bodeghave

HUISJE MOSTINCKX

Huisje Mostinckx is een langgerekt lemen hoevetje. Het dankt zijn naam aan de familie Mostinckx, die er woonde van 1787 tot 1980. Vroeger was het een doodgewone hoeve, maar vandaag is het uniek, omdat er niet meer veel gelijkaardige hoeves overblijven.

Sinds de 15de eeuw woonden er verschillende eigenaars op de boerderij. Het perceel onderging vele veranderingen: van de oorspronkelijke oppervlakte van 76 are bleef er in 2000 slechts 33 are over. In de jaren '50 van de vorige eeuw bijvoorbeeld werd een flink stuk onteigend voor de aanleg van de nieuwe Ternatbaan en het Dorpsplein.

Er woonden in het verleden onder meer een bierbrouwer, wijnhandelaar en raadsheer. Vermoedelijk werd Petrus Mostinckx in het jaar 1798 eigenaar. Zijn achterkleindochter Sophia Mostinckx, de laatste inwonende Mostinckx, krijgt het goed in handen wanneer haar beide ouders overlijden.

Onder de loep: Sophia Mostinckx

Sophia Mostinckx werd geboren op 25 juli 1981 in het welbekende lemen huisje. Ze was het vierde kind uit een gezin van zes. In 1914 trouwt ze met de Dilbekenaar Carolus De Pauw. Een brouwersgast, die nadien groentekweker werd. Samen brengen zij acht kinderen op de wereld.

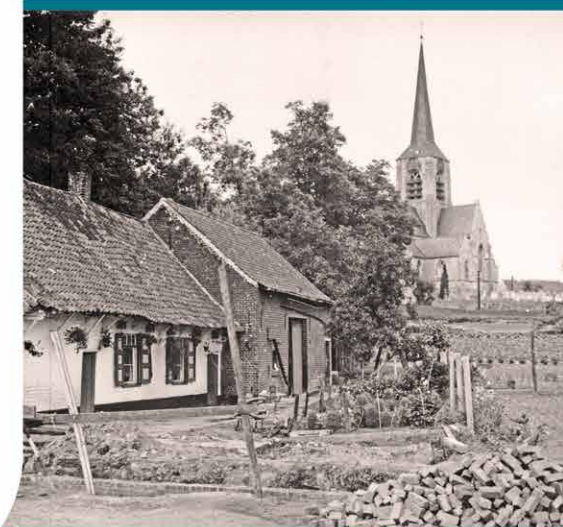
Carolus De Pauw had twee bijnamen: Kâizer, omwille van zijn gezagwekkende uitstraling en Sjâlen Mostinckx. Zijn vrouw Sophia noemde men doorgaans Fie van Sjâlen Mostinckx. In 1971 sterft Sophia, niet lang na ze de leeftijd van 80 jaar had bereikt.

In 1980 sterft ook Sophia's man, Carolus De Pauw. Een jaar later wordt het Huisje Mostinckx bij Koninklijk Besluit beschermd. In 1996 wordt het huisje te koop aangeboden, maar door de vele jaren leegstand was het huisje sterk vervallen. Bij de openbare verkoop kwamen er dan ook geen geïnteresseerden opdagen. De gemeente wou het van de afbraak behoeden en onteigende het in 2000. Het restauratiedossier nam echter nog jaren in beslag. In 2009 gingen de werken uiteindelijk van start en in 2011 werd het huisje plechtig heropend.

In Huisje Mostinckx vind je ook een klein hoppemuseum. In Sint-Martens-Bodegem werd er vroeger immers heel wat hop (= een plant die o.a. gebruikt wordt om bier te bereiden) geteeld. Nu kan je het huisje en museum op aanvraag bezoeken.

Carolus De Pauw en Sophia Mostinckx

Restauratie Huisje Mostinckx

KUNSTWERK 'HET OORSPRONKELIJKE MODEL'

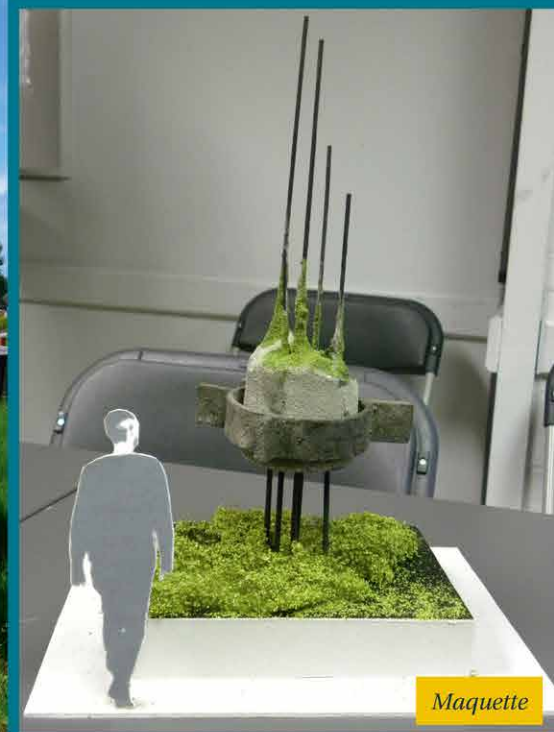
Op 2 september 2016 werd het vernieuwde Dorpsplein officieel ingehuldigd. Sindsdien prijkt op het Dorpsplein een kunstwerk van de Antwerpse kunstenares Katleen Vinck.

De kunstenares verdiepte zich in de hopcultuur en de lokale geschiedenis van Bodegem en de streek. Het kunstwerk gaat uit van de natuurlijke vorm van de omgeving: de heuvel met de kerk. Daaromheen zette ze stalen staven die verwijzen naar de houten hopstaken, die zo kenmerkend waren voor de hopteelt van weleer.

Het Bodegem van vandaag vind je terug in de ringconstructie van beton rond het werk. De ringconstructie verwijst naar de verschillende straten die op het plein uitkomen, maar ook naar de hechte gemeenschap die het levendige Bodegem kenmerkt. Het kunstwerk legt zo een brug tussen heden en verleden.

Katleen Vinck

Maquette

KASTEEL MARLIER

Kasteel Marlier is een landhuis, verscholen achter enkele bomen, in het centrum van Bodegem. Het landhuis is vernoemd naar de voormalige eigenares 'Madame Marlier'.

Het landgoed wordt voor de eerste keer vermeld in het jaar 1440 en kent dus een rijke geschiedenis. Zo was het goed onder meer in handen van ridder Filip Maes (omstreeks 1595), die het liet uitbouwen tot lusthof, en de familie Huysmans (omstreeks 1772), die de plattegrond van het kasteel wijzigden naar zijn huidige uitzicht: de L-vorm werd een vierkant.

Eind van de 19de eeuw koopt Eugène Marlier het 'kasteel'. Zijn dochter Bertha vestigt zich er na haar huwelijk met de Franstalige schrijver, dichter en musicus Georges Khnopff. Zij krijgen samen twee zonen. Nog voor de geboorte van de tweede zoon, verhuizen ze naar Sint-Gillis en gebruiken ze het kasteel uitsluitend als buitenverblijf. Het huwelijk houdt echter niet lang stand. Midden de jaren '90 vestigt Bertha zich definitief terug in Bodegem samen met haar zonen.

Onder de loep: Bertha Marlier

Euphenie Leonie Bertha Marlier stond in Bodegem bekend als 'Madame Marlier'. Ze kreeg een muziek- en zangopleiding

en was een sopraan. Bijna dagelijks ontving ze in het kasteel geselecteerde, hoge gasten om naar haar uitvoeringen te komen luisteren. Ze begeleidde hierbij zichzelf op de vleugelpiano.

Ze was zeer vrijgevig. Zo kreeg de fanfare 'De Vrije Belgen' een vaandel, de parochie een heel arsenaal aan processie-materiaal en deelde ze met Kerstmis snoep en speelgoed uit aan kinderen. Maar door de oorlog, de financiële crisis van de jaren '20 en de economische crisis van de jaren '30 raakte ze volledig aan lagerwal.

Om uit de kosten te komen, verkocht Bertha kostbare schilderijen en meubels, reduceerde ze het personeel en verkocht ze bijna 1/3de van de oppervlakte van het domein aan graaf Willy Weemaes. Het mocht echter niet baten, want ze stierf in 1949 in armoede en in een vervallen kasteel.

Later komt het kasteel in handen van heer Van den Bossche, die het kasteel koopt en renoveert. Zijn dochter erft na zijn dood het volledige kasteel.

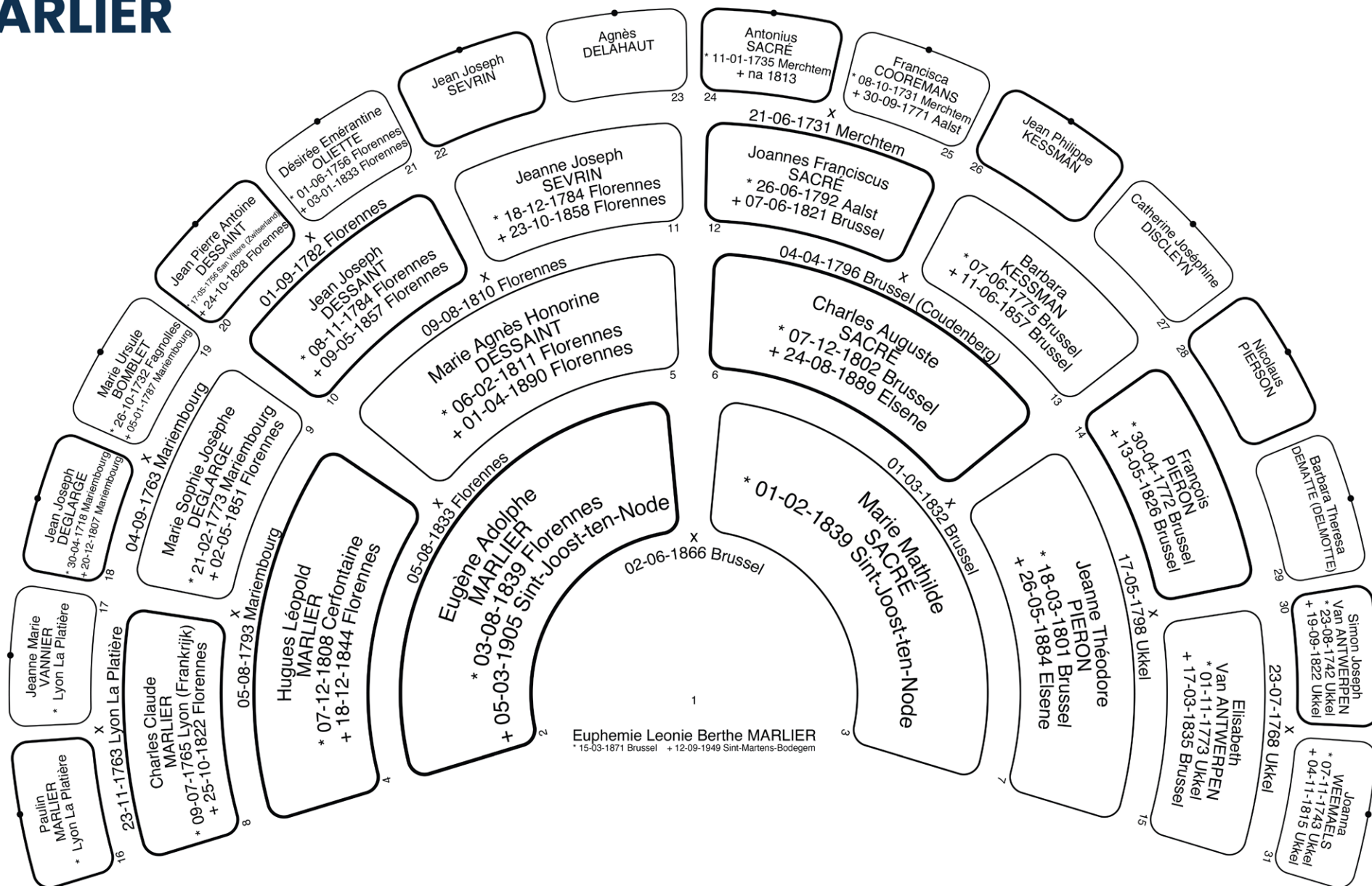
Bertha Marlier

Kasteel Marlier

HOF TE BODEGEM

De geschiedenis van het domein 'Hof te Bodegem' is sterk verweven met Kasteel Marlier, aangezien het tot 1939 één en hetzelfde domein betrof. In 1939 kocht Willy Weemaes een groot deel van het domein op. Hij bouwde de stallen en het koetshuis om tot een riante woning en legde de tuin en het park opnieuw aan.

Onder de loep: Willy Weemaes

Willy Weemaes wordt op 3 juli 1909 geboren. Hij is jurist van opleiding en gespecialiseerd in internationaal recht. In 1938 wordt hij attaché bij het kabinet van koning Leopold III. Zes jaar later benoemt de koning hem tot privésecretaris. Op 1 september 1961 verleent Koning Boudewijn hem de adellijke titel van graaf.

De graaf was erelid en mecenas van meerdere Bodegemse verenigingen, waaronder heemkring Bodeghave en de koninklijke fanfare 'De Vrije Belgen'. Hij was ook steeds aanwezig op het kerstfeest van de plaatselijke KWB-afdeling en bracht dan menig kerstgeschenk mee.

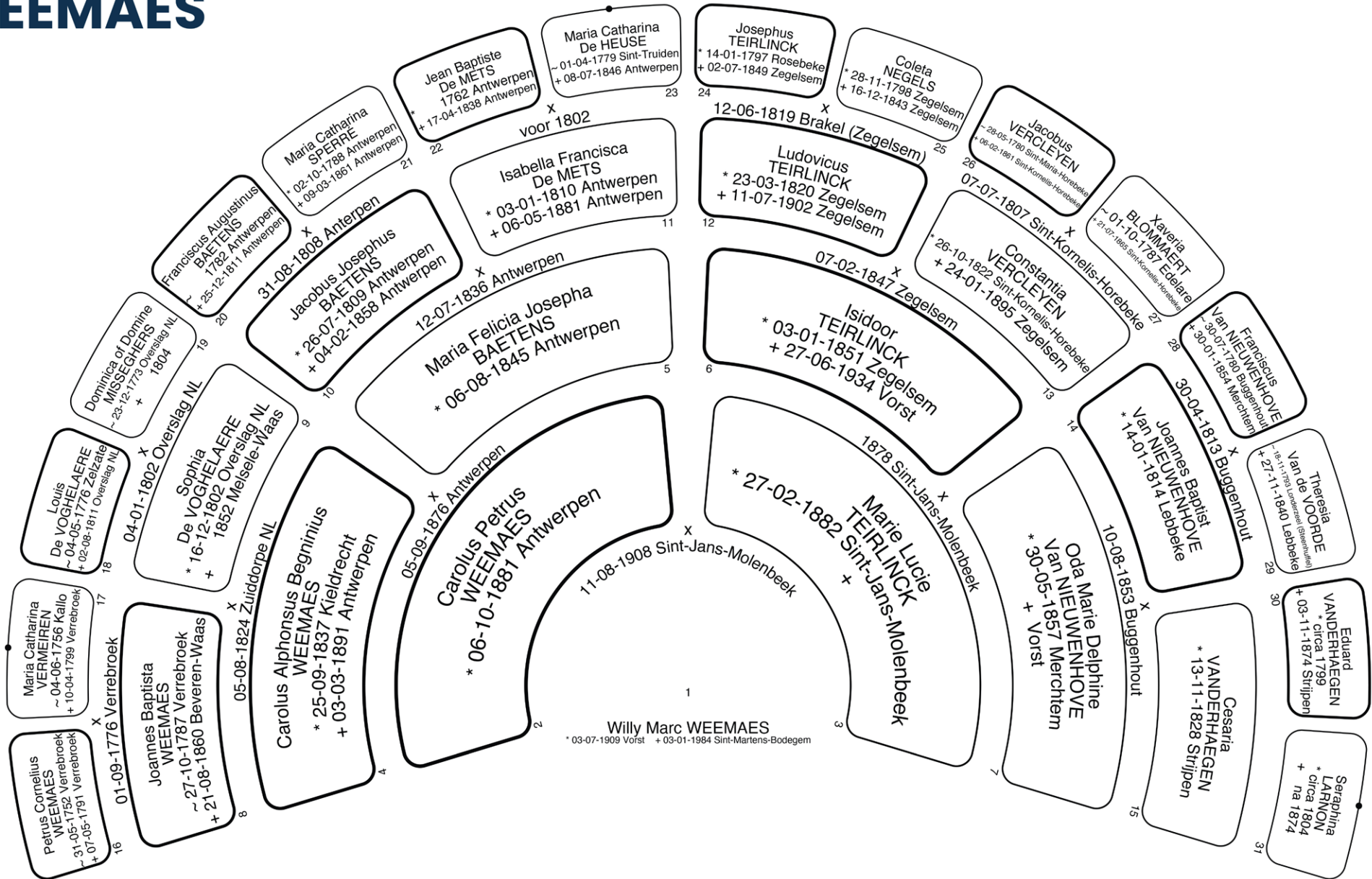
Graaf Willy Weemaes overlijdt in Sint-Martens-Bodegem op 3 januari 1984. Omdat er geen directe erfgenamen waren, werd de huisraad bij testament overgemaakt aan de Vereniging voor Dierenbescherming Veeweyde te Anderlecht.

Het 'Hof te Bodegem' stond een lange periode leeg. Uiteindelijk werd het in 1994 verkocht aan de groep Van Waeyenberg. Zij verkochten het vervolgens door aan privé-eigenaars, die het woonhuis en het park uitvoerig hebben gerestaureerd en aangepast aan de huidige behoeften.

WEEMAES

VRIJE BASISCHOOL 'KLAVERTJE 4'

In 1910 wordt in Sint-Martens-Bodegem het klooster van de Zusters Annonciaden van Huldenberg gesticht. Met hulp van parochianen en weldoeners worden het kloostergebouw en de schoollokalen aan de Sint-Martinusstraat, toen nog Brusselstraat, gebouwd.

De school opent en vier 'nonnekes' verwelkomen 128 leerlingen verdeeld over een bewaarklas met kleuters en adultenklassen met meisjes van 6 tot 14 jaar. Doorheen de jaren ziet de school zich soms genoodzaakt om te sluiten, bijvoorbeeld met de tyfusepidemie van 1915. Ook het aantal leerlingen durft wel eens te schommelen: in 1957 telt de school amper 47 leerlingen. Verschillende redenen liggen hieraan ten grondslag zoals de concurrentie van de middelbare scholen. Desondanks blijft de school steeds overeind.

De kinderen worden in eerste instantie onderwezen door de Zusters Annonciaden. In 1924 wordt de eerste lekenonderwijzers aangesteld. Het is pas in 1946 dat de eerste Bodegemse onderwijzeres Louisa De Valck wordt aangesteld. Te benoemen waard is ook zuster Pacomia (Wilhelmina Roelen), zij wordt in september 1966 het nieuwe schoolhoofd en blijft de volle 21 jaar aan.

Onder de loep: Wilhelmina Roelen (zuster Pacomia of zuster Mina)

Wilhelmina Maria Rumolda werd geboren in Merksplas op 25 februari 1927. In september 1943 trad ze in bij de congregatie Annonciaden

van Huldenberg. Zij zette zich lange tijd in als onderwijzeres in verschillende scholen. Haar grote gedrevenheid kenmerkte haar karakter.

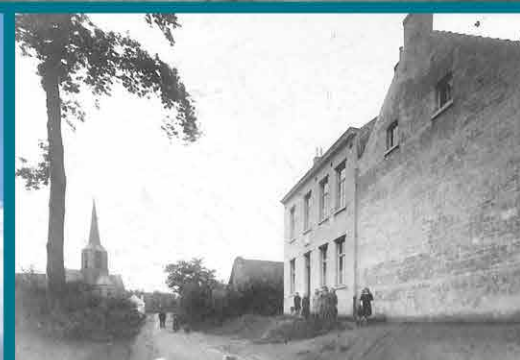
In september 1966 wordt zij het nieuwe schoolhoofd in Sint-Martens-Bodegem. Omstreeks die tijd mochten zusters hun religieuze naam veranderen door hun eigen meisjesnaam. Zuster Pacomia verandert prompt haar naam in zuster Mina, een afkorting van haar meisjesnaam. Zo zal zij in Bodegem bekend zijn. Na 21 jaar, in september 1987, verlaat zij als laatste zuster Annonciade en als directrice 'haar' school. Eenmaal op pensioen zet ze zich nog actief in, in de parochie van Groot-Bijgaarden. Op 15 mei 2012 overleed ze te Huldenberg.

Omwille van de teloorgang van de gemeentelijke jongensschool en onder zware druk van vele ouders aanvaarden de diocesane inspectie en het gemeentebestuur om vanaf 1971 ook jongens in de lagere meisjesschool toe te laten. De school is vanaf dan een gemengde vrije basisschool.

In 1995 wordt een wedstrijd uitgeschreven om de gerenoveerde school een nieuwe en kindvriendelijke naam te geven. Uit de vele inzendingen komt 't Klavertje 4' uit de bus.

Wilhelmina Roelen

duurzaam
school
kafte

Op de Lamboussse
Op de Lamboussse
Op de Lamboussse

't Klavertje
vier

DE PASTORIE

De pastorie werd meermaals gerenoveerd, aangepast en raakte toch weer in verval. Ook nu wordt de pastorie gerestaureerd, maar deze keer krijgt hij een andere bestemming.

De oudste verwijzing naar het bestaan van een pastorie in Bodegem is in 1456. Vanaf het midden van de 16de eeuw kunnen we er zeker van zijn dat de pastorie een L-vorm had. Er was een mooi stuk grond met boomgaard aan.

In 1593 werd de pastorie afgebrand door ketters en kwaadwilligen, een gevolg van de godsdiensttroebelen in de woelige 16de eeuw. De toenmalige pastoor Nicolaes de Hertoghe was niet echt geliefd bij de parochianen. Hij dronk en vloekte veel, en miste daardoor het vertrouwen. Hij had het natuurlijk niet gemakkelijk aangezien hij moest zwerven van de ene naar de andere woning, zo zonder pastorie... Hij is overigens niet de enige die het wel eens aan de stok kreeg met de parochianen. In 1713 kreeg de toenmalige pastoor Petrus van Overstraeten ruzie met zijn buurman aangezien die de scheidingshaag -die duidelijk op grond van de pastorie stond- begon uit te graven en er zijn vuile was ophing...

De pastorie vervalt meermaals. Er worden regelmatig reparaties of verbouwingen uitgevoerd. Dit verloopt echter niet altijd zonder slag of stoot.

Onder de loep: Petrus Josephus De Turck

Op 1 juli 1750 wordt Brusselaar Petrus Josephus De Turck de nieuwe pastoor. Van de pastorie bestaande uit hout, leem, stro en riet blijft nagenoeg niets meer over. Ook experts bevestigen dat het gebouw een echte ruïne is geworden. Het Kapittel van Sint-Rumoldus te Mechelen dat instond voor de onderhoud van het gebouw, weigert echter een nieuwe pastorie te bouwen. Pastoor De Turck procedeert en na twee jaar wordt het Kapittel veroordeeld. De werken starten, maar verlopen traag door aanhoudende geschillen. Pastoor De Turck moet heel wat van zijn persoonlijk geld investeren om de bouw te kunnen realiseren. Jammer genoeg heeft hij er niet lang van kunnen genieten, want vier jaar nadat de werken voltooid zijn, overlijdt hij en wordt hij in de kerk begraven.

In 2008 verlaat Pieter-Frans Bogaerts, de laatste Bodegemse pastoor, de pastorie. Het gebouw kent jarenlange leegstand. Op 6 november 2018 wordt het uiteindelijk openbaar verkocht aan Thomas Locus, de chef van Brasserie Julie op het Bodegems dorpsplein.

De pastorie in 2009

Pastorie met kerkhof ca. 1975

HOEVE APPELMANS

Hoeve Appelmans kent een lange brouwerijgeschiedenis. Vandaag de dag is het geen brouwerij meer, maar het herenhuis met aanpalende hoeve- en brouwerijgebouwen domineren wel nog steeds het dorpscentrum van Bodegem.

Wellicht was er voor 1600 al een brouwerij gevestigd, gezien er in een verkoopakte van 1605 vermeld wordt dat er een waterput aanwezig is, wat suggereert dat er een brouwactiviteit was. Vanaf 1666 kunnen we er zeker van zijn, aangezien de toenmalige pastoor in zijn geschriften noteert dat het een 'kamme' was, een Middelnederlandse term voor brouwerij.

Lange tijd noemt men de brouwerij met bijhorende herberg 'De Catte'. Ten minste tot 1812. Dan koopt een andere herbergier uit Bodegem, Jan-Baptist Niels, het goed op en laat hij in de verhuurovereenkomst opnemen dat er geen drank verkocht mocht worden. Dit betekende een einde voor de herberg: een slimme zet van Jan-Baptist om nabije concurrentie uit te schakelen. De benaming 'De Catte' leeft wel nog lange tijd voort voor de benaming van de hoeve.

In het begin van de 19de eeuw komen twee broers Henricus Appelmans en Michael Appelmans zich in Bodegem vestigen. Michael Appelmans moet een bekwaam ondernemer geweest zijn, want over een tijdspanne van amper 10 jaar verwerft hij in Bodegem 15 eigendommen, waaronder de percelen waaraan de volgende twee eeuwen de naam Appelmans verbonden

zal blijven. Een zoon van Henricus en een dochter van Michael trouwen met elkaar en zetten zes kinderen op de wereld, waaronder Henri Appelmans.

Onder de loep: Henri Appelmans

Henri Appelmans wordt geboren op 21 maart 1880. Zes jaar nadat zijn vader overlijdt, schenkt zijn moeder hem de hoeve en de brouwerij. Henri zet er de brouwactiviteiten verder. Het brouwen wordt slechts kort onderbroken en dit tijdens de wereldoorlog, doordat de Duitsers beslag legden op de koperen ketels van de brouwerij. Henri doet de activiteit echter snel herleven na de oorlog, en zal het bedrijf tot aan de Tweede Wereldoorlog verder zetten. Henri Appelmans is naast brouwer ook burgemeester van Bodegem van 1918 tot 1958, met uitzondering van de jaren 1941-1944. Hij overlijdt op 2 januari 1966.

De achterkleinkinderen van Henri Appelmans verkopen uiteindelijk de hoeve en brouwerijgebouwen aan bouwpromotoren op 4 mei 2018. De brouwerijhoeve zal omgebouwd worden tot een variatie aan woongelegenheden.

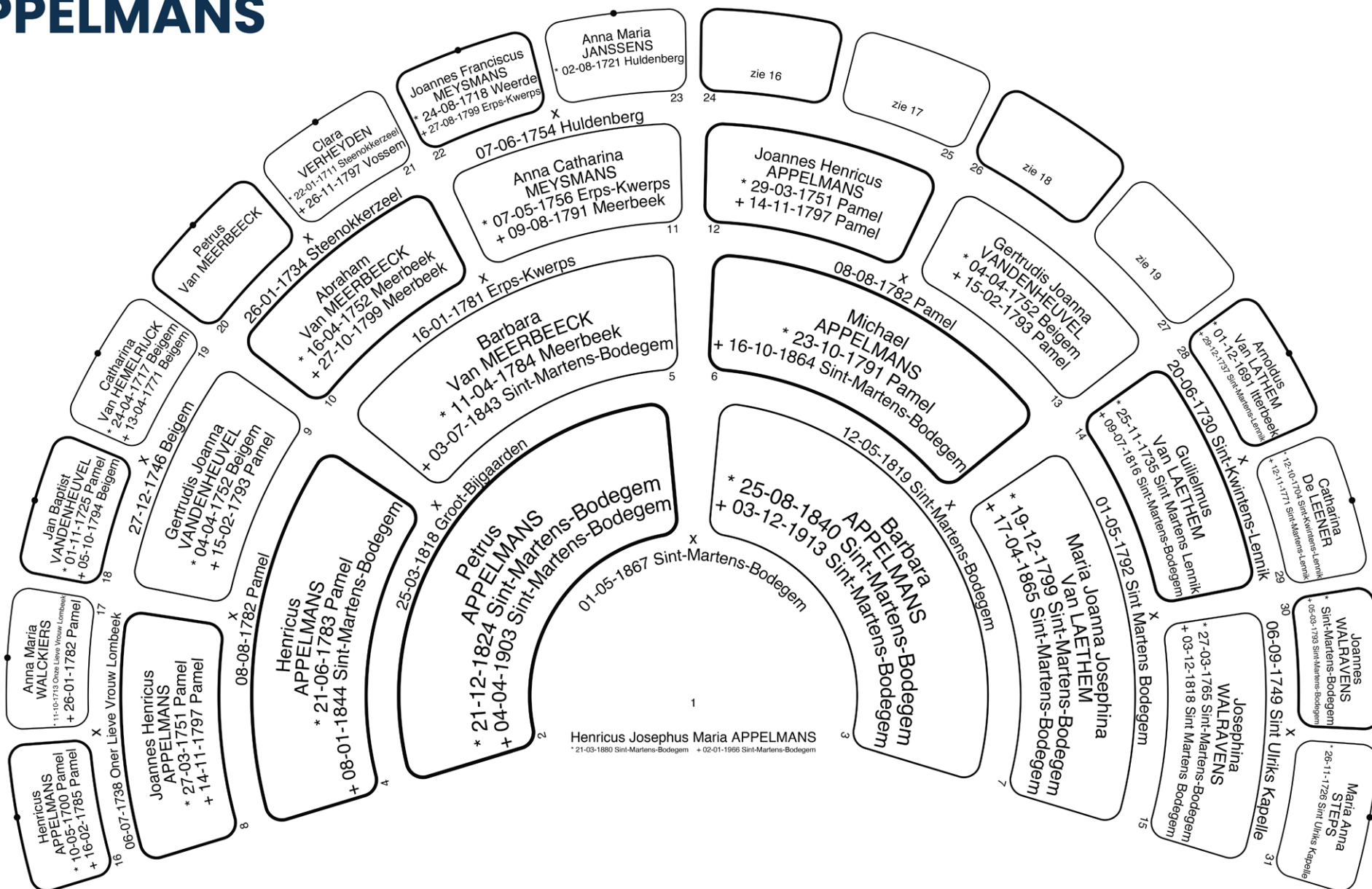

Henri Appelmans

APPELMANS

BOERDERIJ DE WAE

Sinds het einde van de 16de eeuw is er een boerderij gelegen tussen de Wolsemstraat en de Sint-Martinusstraat. In de boerderij werd onder meer nog een café uitgebaat. Nu is het de standplaats van de laatste Bodegemse hopkweker.

Sinds het eind van de 16de eeuw is er op deze locatie een boerderij aanwezig. Eeuwenlang volgen verschillende eigenaars elkaar op.

Vermeldenswaardig is de eigenaar Jan-Baptist Niels. Hij komt in 1807 in bezit van de boerderij en baat er de herberg 'In 't misverstand' uit. Op regelmatige tijdstippen zal de gemeenteraad er ook vergaderen. Zijn dochter Isabelle Antonia Niels krijgt het goed in handen, wanneer hij komt te sterven. Zij trouwt met Henricus Kestens. Generaties lang zal de boerderij Kestens een hoogstmerkwaardige erfopvolging kennen in de vrouwelijke lijn en zal het landbouwbedrijf steeds door een schoonzoon verdergezet worden.

Onder de loep: Cornelius De Brueker

In 1883 wordt Maria Paulina Kestens de nieuwe eigenaars. Haar dochter, Maria Joanna Van Nijverseel trouwt met

Cornelius De Brueker. Samen gaan zij wonen in de boerderij. Van toen af ging men Cornelius te Bodegem 'Nelen van Kesken' noemen.

Wanneer zijn dochter Irène in 1949 trouwt met Maurice De Wael, een telg uit een familie van raséchte Kapelse hopboeren, wordt de boerderij een echte hoppeboerderij. Tot op hoge leeftijd zal Nelen van Kesken werkzaam blijven op de hoppevelden van zijn schoonzoon. Hij was een dorpsfiguur pur sang, joviaal in de omgang en door iedereen graag gezien. Voor een goeie pint lambiek zou Nelen zijn ziel hebben verkocht. Hij overleed in 1989 op de gezegende leeftijd van 91 jaar.

Irène De Brueker en Maurice De Wael kregen samen vier kinderen. Hun enige zoon Jean De Wael zet de familietraditie verder en is de laatste Bodegemse hopkweker.

Cornelius De Brueker

HUIS STORMS

Het landhuis ten westen van de Sint-Martinuskerk staat sinds 1930 bij de bewoners van Sint-Martens-Bodegem gekend als 'Kasteel Storms'. Het landhuis is amper een kasteel te noemen, al was het de thuisbasis van onder meer enkele graven en een barones.

Zeven eeuwen geleden stond er al een kleine hofstede op de plaats waar nu Huis Storms gelegen is. Vanaf 1678 ondergaat het huis een ingrijpende transformatie van woning naar landhuis. Jammer genoeg steken Franse troepen in 1684 het landhuis in brand. Het landhuis wordt nadien wel terug opgebouwd.

In 1845 wordt graaf Florimond Frederic Maximilien Ghislain de Ficquelmont de nieuwe eigenaar. Hij breidt het erf gevoelig uit met 38 are en laat het landhuis ombouwen tot een neoclassicistisch herenhuis. Hij voegt ook enkele bijgebouwen toe. Ook daaropvolgende eigenaars doen aanpassingen aan het gebouw.

Onder de loep: Raymond Storms

Op 18 juni 1930 wordt Raymond Storms de nieuwe eigenaar. Raymond werd op 20 juli 1901 geboren. Zijn moeder overleed reeds in 1910. Nadien verbleef Raymond als kind bij zijn oma Augusta de Crombrugge de Loringhe op het kasteel Rosendahl in Ichtegem. Het was dan ook vermoedelijk uit erkentelijkheid

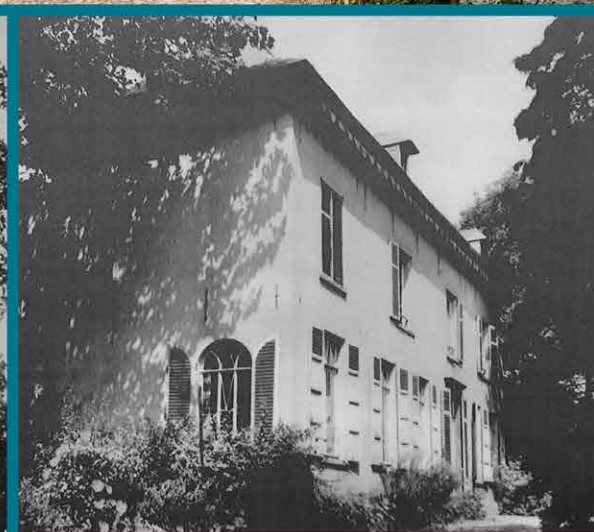
dat hij in 1930 zijn oma nog drie jaar liet inwonen te Sint-Martens-Bodegem tot aan haar dood in 1933.

Raymond was advocaat. Een gedistingeerd man met de elegante allures van een Engelse gentleman. Zo had hij een passie voor snelle wagens en motorfietsen. Naast een indrukwekkende Harley Davidson, reed hij ook met een legendarische Maybach V12 - DS8. Dat was een gevaarte van 3 ton waarvoor men een bijzonder rijbewijs moest halen. Raymond bleef ongehuwd en overleed in 1991.

Wanneer de broer van Raymond, Ferdinand Storms, overlijdt gaat de volle eigendom van het landhuis naar zijn tien kinderen. De erfgenamen geraken in verdeeldheid, waardoor het domein lange tijd onbewoond bleef. Door diefstal en vandalisme raakte het interieur ernstig beschadigd. In december 1992 wordt het landgoed openbaar verkocht aan een Brussels filmproductiehuis. Na de nodige opknapbeurten en renovaties, werd het gebouw als woning en kantoorruimte ingericht. Sinds 2001 is het pand terug in handen van privé-eigenaars.

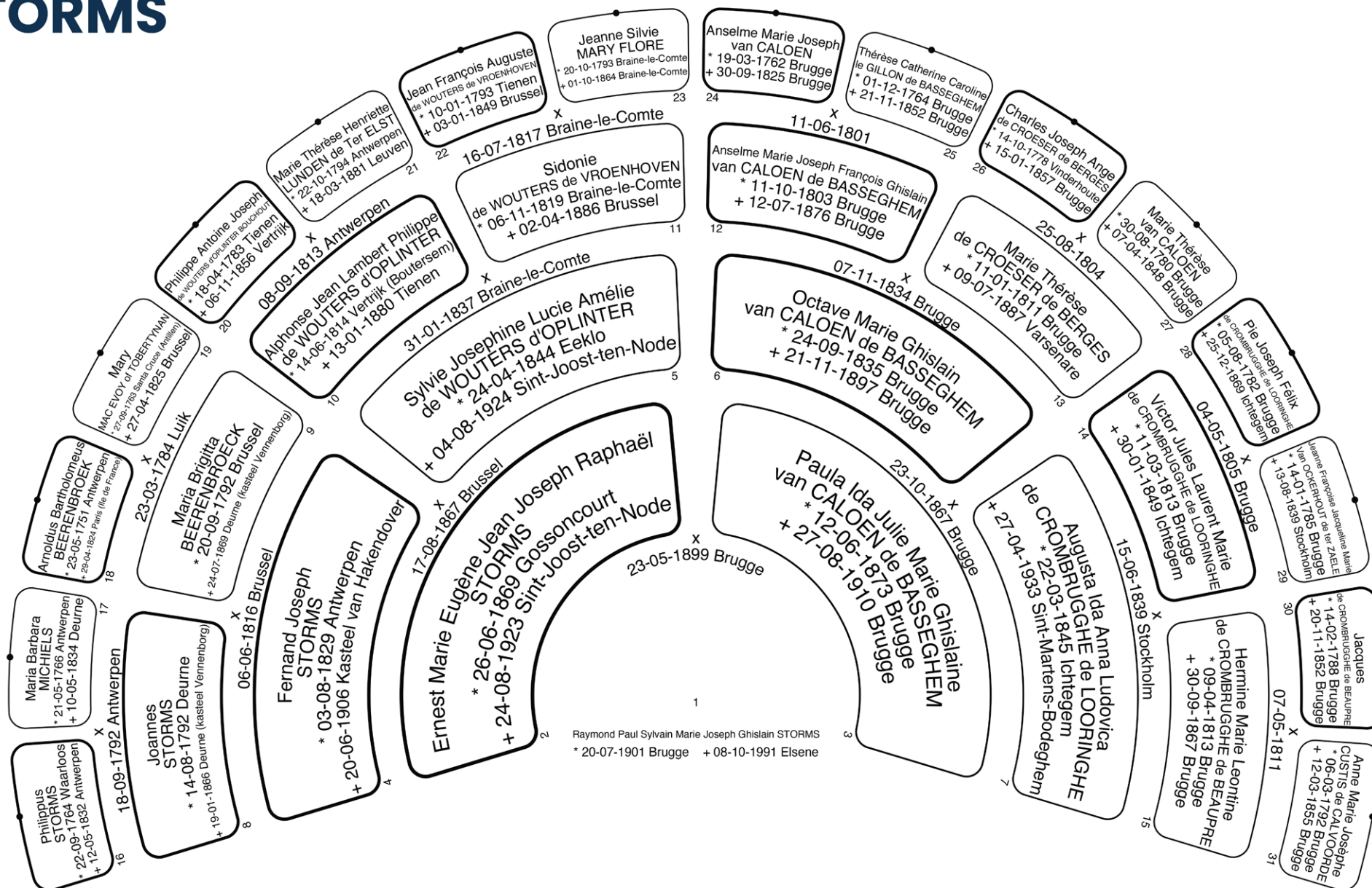
Raymond Storms

Kwartierstaat

STORMS

SINT-MARTINUSKERK

De laatgotische Sint-Martinuskerk is ongetwijfeld één van de meest waardevolle monumenten van Bodegem. Al van ver springt ze in het oog.

De bouw van de huidige kerk startte omstreeks 1500, ervoor zou er wel al een Romaans bedehuis hebben gestaan. De toren zou in 1560 opgetrokken zijn. In tegenstelling tot de meeste landelijke kerken heeft de Sint-Martinuskerk een vieringtoren: de toren bevindt zich centraal boven de kruising van de middenbeuk en het koor enerzijds en de dwarsbeuk anderzijds. Twee jaar nadat de toren afbrandde in 1876, werd er een bliksemafleider op de toren geplaatst.

De kerk moest dringend gerestaureerd worden. De Eerste Wereldoorlog verhinderde de nodige herstellingswerken, ondanks dat de toren in de steigers stond. Hoewel de kerk in 1938 als monument werd beschermd, namen de restauratieplannen pas in 1962 concreet vorm aan. Het duurde nog eens vier jaar eer de werken startte, dewelke tien jaar in beslag namen. Tijdens de restauratiewerken vonden de kerkdiensten plaats in de kapel van het klooster der Witte Zusters, vandaag de dag bekend als het Castelhof. In 1992 werden ook de muren rond het kerkhof grondig gerestaureerd. Intussen is de kerk opnieuw aan een dringende restauratie toe.

In de loop der eeuwen werd de kerk meermaals geplunderd. Het grootste deel van het huidige en sobere kerkmeubilair dateert van de 2de helft van de 18de eeuw. Boven het altaar is het beeld van de patroonheilige van de parochie Sint-Martinus, afgebeeld met de bisschopstaf, zichtbaar.

Onder de loop: heilige Sint-Martinus

Martinus van Tours was soldaat. Op een dag gaf hij de helft van zijn mantel aan een arme bedelaar. De nacht daarop had Martinus een droom waarin hij zag dat Jezus dit geschonken deel van zijn mantel droeg. Van toen af wou hij niet meer vechten als soldaat maar Jezus volgen als kluizenaar.

Hij leefde vele jaren in armoede. Tegen zijn zin in verkoos men hem in 371 tot bisschop van Tours. Hij verrichte tijdens zijn leven heel wat wonderen. In Vlaanderen was Sint-Martinus een bijzonder populaire heilige waardoor talrijke gemeenten zijn naam dragen zoals in Bodegem. Op zijn feestdag 11 november speelde Sinte-Metten, de volkse kindervriend, de rol van de H. Nikolaas en werd hem de titel toebediend van Vlaamse Sinterklaas.

Bijzonder in de kerk zijn ook de rouwborden of obiiten. Een rouwbord bestaat meestal uit een ruitvormig houten kader met daarin op doek of op houten planken een afbeelding van het wapenschild van de afgestorvene. Onder het wapenschild staat doorgaans de sterfdatum van de overledene. Met de Franse Revolutie werd zowat alles vervloekt en verboden wat met het adeldom te doen had. In 1798 leidde dit tot het verbod op het aanbrengen van de rouwborden. Op vele plaatsen werden obiits vernielzuchtig uit kerken verwijderd. De zeven rouwborden die nog in de kerk te vinden zijn, stammen dus van de periode erna.

De exclusieve samenwerking van drie verenigingen

**OPEN
MONUMENTEN
DAG**

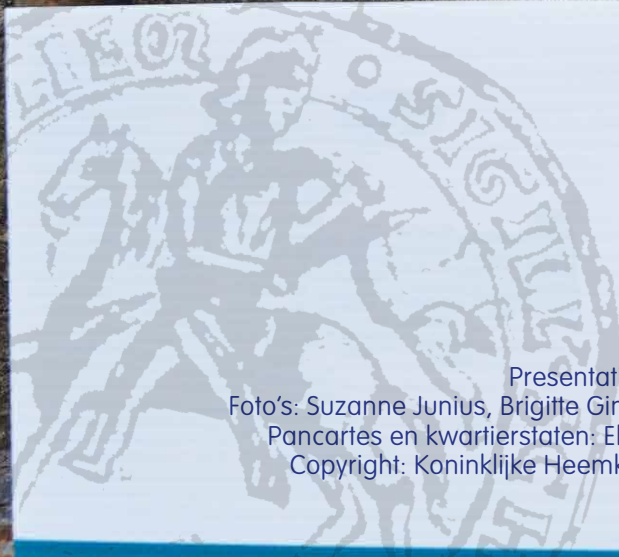
**Koninklijke Heemkring
Bodeghave**

**Bodegemse Kulturele
Werkgemeenschap**

**Familiekunde Vlaanderen
Regio Dilbeek**

Presentatie: Walter Semay
Foto's: Suzanne Junius, Brigitte Gins, Walter Semay
Pancartes en kwartierstaten: Elsemieke De Troy
Copyright: Koninklijke Heemkring Bodeghave

Open Monumenten- dag

Zondag
12 sept. 2021

Dilbeek